

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

12 aprilie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun

judecînd în ședință fără participarea părților recursurile ordinare declarate de procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu și de inculpatul Sacara Mihail, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui

Sacara Mihail Serghei, născut la 04.10.1971, originar din r-nul Ștefan Vodă și fără loc permanent de trai,

Ciobanu Olesea Anatolie, născută la 06.06.1983, originară din r-nul Drochia și fără loc permanent de trai, cu domiciliul stabilit în s. Sofia, r-nul Drochia,

Termenul de examinare a cauzei:

- prima instanță: 20.10.2014-30.07.2015;
- instanța de apel: 08.09.2015-21.12.2015;
- instanța de recurs: 19.02.2016-12.04.2016;.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 30 iulie 2015, **Sacara Mihail** a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art. 167 Cod penal la 6 (șase) ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;

- în baza art. 302 alin. (2) lit. b) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare;

- în baza art. 152 alin. (2) lit. h) Cod penal la 6 (șase) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 6 (șase) ani 6 (șase) luni închisoare, fără

privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Ciobanu Olesea a fost recunoscută vinovată și condamnată:

- în baza art. 167 Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate;

- în baza art. 302 alin. (2) lit. b) Cod penal la 2 (doi) ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial i s-a stabilit pedeapsă definitivă de 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, fără privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În baza art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate pe un termen de probă de 3 (trei) ani 6 (șase) luni.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Sacara Mihail împreună cu Ciobanu Olesea, în perioada de timp a anului 2009 până în luna iunie 2014, urmărind scopul obținerii unui profit material prin organizarea cerșitului, l-au adăpostit pe Vatavu Dumitru, apoi utilizând violența fizică și amenințându-l cu aplicarea violenței, l-au pus și l-au ținut în stare de sclavie fiind impus să cerșească pe carosabilul intersecției bd. Dacia cu str. Hristo Botev, mun. Chișinău, obținând astfel venituri injuste.

Astfel, Sacara Mihail și Ciobanu Olesea, au comis infracțiunea prevăzută de art. art. 167, 302 alin. (2) lit. b) Cod penal-organizarea cerșetoriei în scop de a obține pentru sine sau pentru altul foloase materiale injuste și punerea sau ținerea unei persoane în condiții în care o altă persoană exercită stăpânire asupra acesteia prin violență sau amenințarea cu violență.

Tot Sacara Mihail, aproximativ în luna iunie 2014, având scopul impunerii lui Vatavu Dumitru să cerșească pe carosabilul străzilor mun. Chișinău, inclusiv pe carosabilul de la intersecția bd. Dacia cu str. Hristo Botev, cu scopul obținerii unui profit financiar pentru sine, aflându-se într-un apartament, care la moment nu este identificat de către organul de urmărire penală, i-a aplicat ultimului multiple lovituri cu picioarele și mâinile în regiunea corpului, cauzându-i astfel părții vătămate leziuni corporale, care conform raportului de expertiză medico-legală nr 1855/D din 15.08.2014 prezintă: fracturi consolidate vechi VII, VIII pe dreapta pe linia scapulară; VIII, X pe stînga pe linia scapulară, refracturarea coastei IX pe stînga pe linia axilară posterioară excoriație la nivelul feței, care puteau fi produse prin acțiuni traumatice a unui obiect contondent dur, posibil în diverse circumstanțe, în comun condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare medie.

Astfel, Sacara Mihail a comis infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (2) lit. h) Cod penal - vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății din interes material.

3. Împotriva sentinței a declarat apel procurorul solicitând casarea acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie aplicată pedeapsă mai aspră.

În motivarea apelului a invocat că, Sacara Mihail anterior a fost condamnat, ispășind pedeapsa cu executare, astfel pedeapsa stabilită acestuia urmează să fie mai dură. De asemenea, acuzarea a considerat că și inculpatei Ciobanu Olesea urma a-i fi aplicată o pedeapsă cu executare.

3.1. Sentința a fost atacată cu apel de către avocatul Igor Conoval în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, din motivul inexistenței faptelor infracțiunii.

În susținerea apelului a invocat că:

- la baza condamnării a fost pusă plîngerea părții vătămate Vatavu Dumitru, care nu a fost prezent în ședință judiciară, astfel nefiind posibilă verificarea circumstanțelor descrise în plîngere, ceea ce contravine prevederilor art. 94 alin.(1) pct. 9) Cod de procedură penală;

- prin rechizitoriu lui Sacara Mihail i se încredințează cauzarea vătămarilor corporale medii părții vătămate, dar instanța de fond la emiterea sentinței de condamnare nu a ținut cont că leziunile depistate la victimă erau vechi;

- acuzarea la urmărirea penală a constatat că infracțiunile imputate au fost comise în perioada 2009-iunie 2014, pe cînd acesta din 2007 pînă în 2012 își ispășea pedeapsa în penitenciar, astfel aceste date nu corespund realității. De asemenea, instanța nu a ținut cont că Sacara Mihail și victima se cunoșteau înainte de incidentul incriminat, aceștia erau amici și nu s-a stabilit faptul aflării lui Vatavu Dumitru în sclavie sau condiții similare sclaviei;

- instanța eronat a apreciat și declarațiile martorilor Vasilevscaia Elena și Munteanu Elena, care nu au confirmat existența infracțiunilor încriminate lui Sacara Mihail.

3.2. Apel împotriva sentinței a depus și inculpatul Sacara Mihail solicitînd casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocînd aceleași temeiuri semnalate de avocatul său.

3.3. Nefiind de-acord cu sentința a declarat apel și avocatul Svetlana Popovschi în numele inculpatei Olesea Ciobanu, prin care a

solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a invocat că:

- din probele administrate s-a constatat că, cauza penală e pornită în baza art. art. 167, 302 alin. (1) Cod penal la cererea părții vătămate Vatavu Dumitru, însă pe ordonanța de recunoaștere a părții vătămate, procesul-verbal de comunicare, procesul-verbal de audiere a părții vătămate sunt semnături din numele lui Vatavu Dumitru, care diferă una de alta și creează anumite dubii, iar procesele-verbale de recunoaștere a Olesei Ciobanu pe fotografiile, din motive necunoscute, de organul de UP nu s-a efectuat recunoașterea pe viu a acesteia, astfel nefiind posibilă punerea probelor date la baza sentinței de condamnare, nu s-au efectuat confruntări cu partea vătămată Vatavu D. și martorii. În ședința de judecată au fost prezentate informații privind decesul martorilor Berejnoi Vitalie, decedat la 19.12.2014, Latus Igor, decedat la 15.01.2015 și părții vătămate Vatavu Dumitru, decedat la 26.09.2014, însă instanței nu i s-au prezentat certificatele de deces;

- învinuirile aduse sunt formale și abstracte, nu este indicat concret data, locul săvârșirii infracțiunii, sumele foloaselor materiale injuste, prejudiciul material, modul și locul de stăpânire a părții vătămate (adresele domiciliului sau alte locuri unde a fost stăpânită partea vătămată), modul organizării cerșetoriei, nu s-a adus învinuirea pe fiecare articol separat.

3.4. Împotriva sentinței a depus apel și inculpata Ciobanu Olesea prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, invocând aceleași motive ca și în apelul declarat de avocatul său.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015 au fost respinse apelurile declarate, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției instanța de apel a invocat faptul că, prima instanță a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpaților care a fost dovedită cu certitudine și fără echivoc, dând faptelor săvârșite încadrarea juridică corespunzătoare materialului probator administrat.

Întru confirmarea vinovăției inculpaților Sacara Mihail și Ciobanu Olesea, Colegiul penal a reținut probele administrate și cercetate de către instanța de fond și verificate în instanța de apel, inclusiv:

- declarațiile părții vătămate (f.d. 15, vol. I);
- procesul-verbal cu privire la infracțiunea depistată din 19 august 2014

(f.d. 28-30, vol. I);

- raportul de autosesizare din 03 iulie 2014 (f.d. 15, vol. I) ;
- procesul-verbal privind actele de constatare din 14 iunie 2014 (f.d. 21-23, vol. I);
- procesul-verbal de consemnare a plîngerii verbale din 16 iulie 2014 (f.d. 15, vol. I);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 1855/D din 15.08.2014 (f.d. 49-50, vol. I).

Colegiul penal a menționat că, declarațiile inculpaților date în cadrul cercetării judecătorești contravin declarațiilor părții vătămate și a martorilor acuzării care au fost audiați în ședință de judecată și în cadrul urmăririi penale sub jurământ.

De către instanța de apel nu au fost reținute argumentele din apelul declarat de inculpați și avocații lor, precum că probarea vinovăției inculpaților se axează doar pe depozițiile părții vătămate și a martorilor care nu au fost audiați în ședința primei instanțe, deoarece în baza plîngerii depuse de Vatavu Dumitru la 14.06.2014 a fost instrumentată cauza dată și în cadrul cercetării judecătorești instanța de fond a stabilit cu certitudine că inculpații au săvârșit infracțiunile incriminate, mai mult ca atît, ne-audierea martorilor acuzării Stratulat Igor, Rotari Iurie, Berejnoi Vitalie și părții vătămate se explică prin faptul că Rotari Iurie a fost audiat în cadrul cercetării judecătorești, dar Berejnoi Vitalie, Latus Igor și Vatavu Dumitru au decedat, instanța fiind în imposibilitate de audiere nemijlocită a acestora, iar declarațiile date în cadrul urmăririi penale au fost date citirii.

A fost respinsă versiunea avocatului inculpatului privind vechimea leziunilor corporale depistate la partea vătămată sau cauzarea acestora de alte persoane, deoarece argumentele respective sunt combătute de declarațiile lui Vatavu Dumitru, care au fost reținute de instanță ca fiind credibile și de raportul de expertiză medico-legală. Concomitent, au fost combătute argumentele privind faptul aflării lui Sacara Mihail în Penitenciar în momentul comiterii celor incriminate și absența lui într-o anumită perioadă, pe motiv că a fost plecat în Ucraina, deoarece personal inculpatul nu neagă că împreună cu Ciobanu Olesea l-au luat pe Vatavu Dumitru cu ei la apartament să facă baie, l-au hrănit și i-au dat haine de schimb, astfel aceste motive poartă un caracter pur declarativ și sunt combătute de probele administrate de prima instanță și verificate în ședința instanței de apel.

Totodată, nu a fost acceptat motivul invocat de avocatul inculpatului și inculpat precum că „probele descrise în hotărâre contravin materialelor cauzei”, considerîndu-l arbitrar, fără o motivare eficientă, or cumulum de probe cercetate de prima instanță și verificate de instanța de apel dovedește incontestabil vinovăția inculpaților.

În aceeași ordine de idei, Colegiul a respins și argumentele din apelurile

declarate de avocatul Popovschi Svetlana și de inculpați, privind existența dubiilor la semnarea plîngerii, actelor procesual-penale efectuate în cadrul urmăririi penale de către partea vătămată Vatavu Dumitru, proveniența semnăturii acestuia și destinatarul ei, neefectuarea confruntărilor între inculpați și partea vătămată, martorii acuzării, deoarece avocatul și inculpații la finisarea urmăririi penale în procesul-verbal din 16.10.2014 (f.d. 132, vol. I) nu au înaintat careva cereri și obiecții în acest sens.

Prin urmare, nerecunoașterea vinei de către inculpați a fost apreciată de instanța de apel drept metodă de apărare, ca încercare de a se eschiva de la răspunderea penală, folosindu-se de dreptul lor procesual de a nu recunoaște vina.

La aplicarea pedepsei instanța de fond a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal și la stabilirea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Astfel, Colegiul a considerat că soluția adoptată de către prima instanță își va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului Sacara Mihail, or, doar aplicarea unei pedepse penale sub formă de închisoare cu executare poate duce la conștientizarea de către acesta a celor comise, cu tragerea unor concluzii corecte ce țin de comportamentul său. Cît privește inculpata Ciobanu Olesea, Colegiul penal a reținut că instanța de fond de asemenea corect a statuat asupra posibilității suspendării condiționate a executării pedepsei ținînd cont de faptul că aceasta anterior nu a fost judecată, este divorțată și are la întreținerea sa un copil minor- elev și necesită educație, întreținere și îngrijire din partea mamei.

Instanța de apel a considerat că prima instanță corect, legal și întemeiat a aplicat în privința inculpaților pedepse echitabile în raport cu circumstanțele infracțiunilor comise și în concluzie, Colegiul a menționat că prima instanță a aplicat o pedeapsă legală, întemeiată și echitabilă în raport cu totalitatea circumstanțelor constatate a cauzei.

5. Împotriva hotărîrii menționate a declarat recurs ordinar procurorul, invocînd prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, solicitînd casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului menționează că:

- instanța de apel urma să aprecieze just dacă pedeapsa aplicată lui Sacara Mihail este în raport cu prevederile ce reglementează pedeapsa penală. Menținînd suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate inculpatei Ciobanu Olesea, nu s-a atins scopul principal și anume prevenirea de comiterea de noi infracțiuni de către aceasta, precum și de alte persoane;

- concluziile instanțelor de fond în partea individualizării pedepselor stabilite inculpaților sunt greșite și în contradicție cu probatoriul administrat, deoarece infracțiunile comise fac parte din categoria celor grave, pentru care este prevăzută pedeapsa cu închisoare și au fost admise un șir de acțiuni intenționate neglijându-se faptul că Sacara Mihail anterior a fost judecat, iar toate circumstanțele dovedesc că Ciobanu Olesea se va reeduca și corecta doar aplicându-i-se o pedeapsă cu închisoare, iar lui Sacara Mihail o pedeapsă mai aspră.

5.1. Nefiind de-acord cu decizia inculpatul Sacara Mihail a depus recurs ordinar, prin care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivare invocă că:

- învinuirea adusă este neîntemeiată, deoarece în perioada 07.05.2007-12.10.2012 se deținea în Penitenciarul nr. 9, fapt confirmat și prin certificatul eliberat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare;

- leziunile corporale depistate pe corpul părții vătămate conform raportului de expertiză medico-legală nu confirmă că au fost cauzate de către inculpat, acestea puteau fi provocate și în alte circumstanțe, mai mult ca atât, nu s-a verificat faptul dacă Vatavu Dumitru suferea de careva maladie psihice;

- instanța de judecată nu a luat în considerație că în perioada anului 2013 inculpatul se afla în Ucraina, ceea ce duce la încălcarea dreptului la un proces echitabil prevăzut în art. 6 CEDO.

5.2. La 04.03.2016, inculpatul Sacara Mihail a depus recurs suplimentar în care solicită anularea încheierilor prin care i s-a aplicat măsura preventivă sub formă de arest, pe motiv că sunt ilegale.

6. Asupra recursului ordinar declarat de procuror a depus referință inculpata Ciobanu Olesea, prin care solicită respingerea acestuia, ca neîntemeiat, pe motiv că nu este vinovată de infracțiunile incriminate.

7. Judecând recursurile ordinare și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acestea urmează a fi respinse din următoarele considerente.

7.1. Referitor la recursul ordinar declarat de procuror.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, *judecând recursul instanța este în drept să respingă recursul ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.*

Conform art. 424 Cod de procedură penală, *instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces și numai în limitele temeiurilor prevăzute*

în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără însă a i se agrava situația.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Raportînd aceste prevederi la speța examinată, Colegiul penal lărgit reține că recursul este depus de procuror în defavoarea inculpaților și ca temeiuri se invocă pct. 6) și 10) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, și anume: *hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel atunci cînd instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția și cînd s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Verificînd recursul în acest aspect, Colegiul penal lărgit constată că temeiurile invocate de procuror nu persistă în cauză, deoarece conform textului deciziei instanței de apel, aceasta corespunde în totul cerințelor art. 414, 417 Cod de procedură penală.

După cum rezultă din recurs, autorul recursului este de acord cu starea de fapt stabilită de instanța de apel, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor inculpaților, însă critică hotărârea contestată în partea aplicării pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința Olesei Ciobanu și aplicarea unei pedepse prea blînde în privința lui Sacara Mihail.

Opozant celor invocate de recurent, instanța de recurs remarcă că, în cazul săvîrșirii unei infracțiuni, instanța de judecată este singura în măsură să înfăptuiască nemijlocit acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis infracțiunea, avînd deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținînd seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Pedeapsa aplicată inculpatului trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, potrivit art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu

dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Colegiul lărgit menționează că potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele (regulile) stabilite de lege, de care este obligată să se conducă instanța de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuază răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia, iar după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții generale a Codului penal, în special a dispozițiilor art. 90 Cod penal.

Condițiile privind acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la: *pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului, aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea acesteia.*

Derivând din condițiile ce vizează *pedeapsa aplicată și natura infracțiunii* prevăzute în alin. (1) și alin. (4) art. 90 Cod penal se atestă faptul incidenței acestora la prezenta speță și anume că este stabilită o pedeapsă cu închisoare pentru infracțiunea săvârșită cu intenție ce nu depășește 5 ani, și nu este una ce se atribuie la infracțiuni deosebit de grave și excepțional de grave, precum nu este prezentă și nici recidiva.

În speță, Colegiul lărgit reține faptul că, instanța de apel corect a menținut soluția primei instanțe prin care i s-a stabilit inculpatei Olesea Ciobanu pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un termen de probă, luând în considerație persoana acesteia, care anterior nu a fost judecată, reieșind din condițiile de viață din care reiese că este divorțată și are la întreținerea sa un copil minor, care este elev și necesită educație, întreținere și îngrijire din partea mamei sale.

Totodată, pedeapsa aplicată inculpatului Sacara Mihail sub formă de închisoare pe un termen de 6 ani 6 luni, este una legală și corect individualizată și își va atinge scopul la corectarea și reeducarea acestuia. Mai mult ca atât, s-a luat în considerație faptul că, inculpatul nu se află pentru prima dată pe banca de acuzație, anterior a comis infracțiuni pentru care și-a ispășit pedeapsa.

Instanța trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă nu va asigura atingerea scopului scontat.

Prin urmare, instanța de recurs reține, că pedeapsa numită inculpaților este una echitabilă, la numirea căreia s-a ținut cont de circumstanțele atenuante și agravante, de personalitatea acestora, astfel încât pedepsele corespund prevederilor art. art. 7, 61, 75, 84 alin. (1), 90 Cod penal.

În această ordine de idei, Colegiul penal lărgit consideră, că argumentele invocate de procuror nu au suport probatoriu și contravin probelor administrate, or acestea au fost obiectul judecării în instanța de apel, concluzia fiind una legală, întemeiată și absolut motivată, și decizia instanței de apel corespunde prevederilor art. 414, 417 Cod de procedură penală.

7.2. Referitor la recursul ordinar declarat de inculpat.

Inculpatul în recursul său nu invocă careva eroare prevăzută la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă din conținutul acestuia rezultă că își manifestă nevinovăția față de infracțiunile încriminate, temei care de fapt se încadrează în pct. 8) alin. (1) al art. 427 Cod de procedură penală, care stipulează că *hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Se reține, că *eroarea gravă de fapt* trebuie înțeleasă în sensul atribuit de legislator în art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală și anume stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor. Eroarea gravă de fapt trebuie să rezulte din situația dosarului, privită ca o stare de fapt.

Pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fie influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte, să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discordanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține.

Sub aspectul situației de “*neîntrunire a elementelor infracțiunii*”, se înțeleg acele cazuri când s-a produs condamnarea persoanei, însă acțiunile acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii respective (persoana nu este subiect al acestei infracțiuni, lipsește latura obiectivă sau subiectivă, sau legătura causală dintre acestea).

Astfel, verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține, că temeiul invocat nu și-a găsit confirmarea în cauza dată. Starea

de fapt reținută și de drept apreciată de către instanța de apel, concordă cu circumstanțele stabilite și probele administrate, relatate și examinate în cuprinsul hotărîrii atacate.

De asemenea, Colegiul penal lărgit constată, că temeiurile la care se referă autorul recursului nu sunt aplicabile din punctul de vedere al prezentei erori de drept care ar fi temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei instanței de apel, iar argumentele invocate nu pot servi temei de desființare a unei hotărîri legale, deoarece instanța de apel a constatat și motivat decizia sa și corect a menținut sentința instanței de fond prin care Sacara Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. art. 167, 302 alin. (2) lit. b), 152 alin. (2) lit. h) Cod penal.

Prin urmare, instanțele de judecată analizînd cumulul de probe administrate la cauza penală corect au constatat *intenția directă* în acțiunile inculpatului manifestate prin punerea și ținerea lui Vatavu Dumitru în sclavie și organizarea cerșetoriei în scop de a obține foloase materiale cu vătămarea intenționată medie a integrității corporale din interes material, ceea ce reprezintă prezența *laturii subiective* a infracțiunilor prevăzute la art. art. 167, 302 alin. (2) lit. b) și 152 alin. (2) lit. h) Cod penal.

Întru confirmarea celor menționate, Colegiul lărgit precizează că, instanțele de fond corect au pus la baza soluțiilor raportul de expertiză medico-legală nr. 1855/D din 15.08.2014, care confirmă că pe corpul părții vătămate au fost constatate leziuni corporale medii, cu excluderea faptului că cauzarea acestora au apărut în rezultatul căderii de la propria înălțime și totodată, se respinge și nu-și găsește confirmare versiunea inculpatului precum că leziunile sunt provocate în alte circumstanțe, deoarece este invocată cu scopul de a se eschiva de la răspundere penală.

Instanța de recurs respinge argumentul inculpatului precum că, în perioada 07.05.2007-12.10.2012 se deținea în Penitenciarul nr. 9, făcînd trimitere la certificatul eliberat de Departamentul Instituțiilor Penitenciare (f.d. 161, Vol. II), or, în primul rînd, certificatul prezentat este o copie neconfirmată în modul prevăzut de lege, în al doilea rînd, în perioada respectivă el s-a aflat și la libertate, ceea ce rezultă din declarațiile sale și a inculpatei Ciobanu Olesea, iar faptul că în perioada anului 2013 se afla în Ucraina este doar o afirmație declarativă, nefiind prezentată careva confirmare.

Prin urmare, reieșind din cele expuse, Colegiul consideră vădit neîntemeiate argumentele inculpatului privitor la încălcarea drepturilor sale prevăzute de art. 6 CEDO, instanțele de judecată respectînd toate exigențele legii în acest sens, adoptînd o hotărîre legală și argumentată sub acest aspect.

Rezumînd aceste constatări, Colegiul atestă corectitudinea concluziei instanței de apel, care a examinat prezenta cauza penală fără careva abateri de la normele de

procedură și corect a apreciat probele cercetate sub toate aspectele, iar în hotărîrea adoptată a realizat o justă interpretare și aplicare a normelor de procedură penală, decizia adoptată fiind legală, întemeiată și riguros argumentată, faptelor comise de inculpați li s-au dat o încadrare juridică corectă, motivarea soluției fiind bazată pe probele administrate în cadrul procesului penal și verificate în ședința de judecată a instanței de apel.

Reieșind din cele enunțate, Colegiul lărgit apreciază criticile recurenților ca fiind vădit neîntemeiate, dat fiind că instanța de apel a respectat exigențele prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală și a judecat conform legii cauza penală în privința lui Sacara Mihail și Ciobanu Olesea, în fapt și în drept.

În acest context, Colegiul concluzionează că argumentele invocate în recursurile ordinare sunt neîntemeiate, fapt ce impune incontestabil concluzia de respingere a acestora, ca inadmisibile, cu menținerea deciziei instanței de apel.

7.3. Referitor la recursul ordinar suplimentar declarat de inculpat.

Conform prevederilor art. 422 Cod de procedură penală (redacția 05 aprilie 2012), termenul de recurs este de 30 de zile de la data pronunțării deciziei.

După cum rezultă din materialele dosarului, inculpatul a depus recurs ordinar suplimentar la 04 martie 2016, iar conform procesului-verbal al ședinței de judecată (f.d. 167-172, Vol. II) dispozitivul deciziei a fost pronunțat la 21.12.2015 în prezența părților, iar inculpatul a refuzat să primească copia deciziei motivate, fapt confirmat prin recipisa din 18.01.2016 (f.d. 192, Vol. II), mai mult ca atât, Sacara Mihail a depus recurs ordinar în termen la 16.02.2016 (f.d. 207-208, Vol. II).

Prin urmare, Colegiul penal lărgit consideră că recursul suplimentar al inculpatului a fost depus peste termen, or, termenul de recurs este absolut și are caracter imperativ, în sensul că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac, iar recursul declarat după expirarea termenului se va respinge ca depus peste termen, deoarece legea procesual penală ce reglementează procedura examinării recursului ordinar nu prevede posibilitatea de repunere în termen a recursului.

În atare împrejurări, termenul de declarare a recursului împotriva deciziei instanței de apel a expirat la 18 februarie 2016, iar inculpatul a avut reală posibilitate de a declara recurs suplimentar în termenul stabilit de lege, cu atât mai mult că, Sacara Mihail a depus recurs ordinar în termen la 16.02.2016 (f.d. 207-208, Vol. II).

Astfel, Colegiul penal lărgit consideră, că recursul ordinar suplimentar declarat de inculpat este inadmisibil, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de procurorul Procuraturii de nivelul Curții de Apel Chișinău, Vitalie Călugăreanu și de inculpatul Sacara Mihail, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 decembrie 2015, în cauza penală în privința lui Sacara Mihail și Ciobanu Olesea, cu menținerea deciziei instanței de apel.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 12 mai 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Liliana Catan

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Ion Guzun